

EEN ANDERE MANIER VAN
NAAR ONDERWIJS KIJKEN

MBO

MBO College Hilversum ontwikkelt

Niet langer meer het 'opleiden voor één diploma' vooropstellen, maar kijken naar 'hoe bereid je iemand op niveau 2 optimaal voor op deelname aan de samenleving van vandaag en morgen'. En je veel meer richten op de arbeidsmarkt waar ze zitten te springen om een ander type vakmensen. Dat is wat het MBO College Hilversum, onderdeel van het ROC van Amsterdam, voor ogen staat. Vaktijdschrift Profiel spreekt met projectleider Co van Houten en onderwijskundige Petra Bollen over de zoektocht naar nieuwe doelgroepconcepten, passend bij de diversiteit aan studenten. **ANKE DERKSE**

HET VRAAGT TIJD
EN COMMITMENT OM
NIEUWE ONDERWIJS-
CONCEPTEN VORM
TE GEVEN

Zo is dit schooljaar begonnen met de brede niveau 2-opleiding en zijn er plannen voor een Starterscollege waar de diversiteit binnen de studentenpopulatie heel gericht en in nauwe relatie met bedrijven kan worden opgeleid. 'We moeten echt op een andere manier naar onderwijs gaan kijken', stelt Co van Houten. 'Er zijn meerdere concepten nodig, zodat studenten een passend aanbod kunnen krijgen. Bij de intake dien je dus goed te onderzoeken hoe een leerling het beste leert. Dat vereist maatwerk en een eenduidige aanpak door de diverse docententeams. Dat klinkt misschien als 'heel veel extra tijd en dat hebben we helemaal niet', maar als je het goed organiseert is dat niet aan de orde. Sterker nog, het zal docenten veel

meer rust geven. Immers, nu hebben ze doorgaans een klas met allerlei verschillende studentgroepen. Dat geeft veel onrust zowel bij de studenten als bij de docenten. Als je gaat kijken naar wat een specifieke doelgroep nodig heeft en daar je onderwijs op afstemt, haal je betere resultaten.'

LEREN IN PLAATS VAN ONDERWIJS

Petra Bollen geeft aan dat individuele loopbaanbegeleiding in dit kader heel belangrijk is. 'Het gaat vooral om de kwaliteit van de begeleiding en minder om de kwantiteit ervan. Belangrijk is dat je van tevoren – vóórdat het misgaat – heel goed met de student bespreekt wat zijn of haar mogelijkheden en leerwensen zijn. De rol van de docent zal een andere insteek krijgen en meer coachend en begeleidend worden. Leren op school en stage lopen om kennis te maken met werk moet niet langer gescheiden worden. Het moet op school veel meer gaan over 'leren' in plaats van over 'onderwijs'. We halen het leren uit de praktijk en bieden daarmee contextrijk leren aan. Het gaat hier over een categorie jongeren die wil ervaren, zien en doen, en die niet zo'n boodschap heeft aan al die theorie. Iedere student

FOTO: MBO COLLEGE HILVERSUM

MBO College
Hilversum

gaan samenwerken in het toe leiden naar de arbeidsmarkt.' 'Laat docenten de vernieuwing initiëren of betrekken hier op z'n minst bij.' 'Leg naast begeleiding ook het accent op ontwikkelingen van het vak dat aansluit bij de bedrijfsinfrastructuur van de bedrijven waarvoor je opleidt.'

LEVENSECHT LEREN

Het vraagt tijd en commitment van alle betrokkenen om nieuwe onderwijsconcepten vorm te geven. Reflecteren

docent, met een verbindende rol tussen onderwijs en praktijk. In dat kader zullen de theorie docent en de praktijkdocent gezamenlijk hun onderwijs in voldoende mate op elkaar moeten afstemmen. Samen ben je verantwoordelijk voor het onderwijsaanbod vanuit een theoretisch- en praktisch kader dat bij elkaar moet komen.

BREED OPLEIDEN

In samenwerking met het bedrijfsleven zal lesmateriaal ontwikkeld moeten worden vanuit de vragen op de werkplek. In de brede niveau 2-opleidingen krijgen alle studenten in leerjaar 1 een zo breed mogelijk aanbod. Aan het eind van dat jaar maken ze de keuze tussen verder gaan in de profielen commercieel, administratief of sociaal. Binnen het gekozen profiel kunnen ze dan minimaal twee diploma's behalen, zodat ze als brede professional met een servicegerichte en flexibele houding de arbeidsmarkt op komen of kunnen doorstuderen.

'Om leerlingen hierin zo goed mogelijk te begeleiden, zal de docent overzicht moeten hebben van de gehele opleiding en alle profielen', zegt Petra. 'Op die manier kan hij in dialoog met de student bepalen welk onderwijsconcept het beste bij die jongere past en welk profiel er uiteindelijk gekozen gaat worden.'

DE AUTEUR IS FREELANCE JOURNALISTE

Starterscollege

voert minimaal vier keer per jaar een loopbaangesprek met zijn mentor om zodoende helder te krijgen waar hij staat in zijn leren en wat hij nog nodig heeft om zijn doel te bereiken.'

SAMEN MET BEROEPENVELD ONTWIKKELEN

De projectleider en de onderwijskundige willen docenten en beroepenveld stimuleren om gezamenlijk de nieuwe onderwijsconcepten te ontwikkelen. Onlangs is een eerste bijeenkomst geweest van docenten en opleidingsmanagers van alle niveau 1- en 2-opleidingen waar zij hun ideeën in een open dialoog konden ventileren over de kansen en mogelijkheden om deze opleidingen te verknopen in een Starterscollege. Co van Houten: 'Er zijn tijdens deze eerste sessie waardevolle zaken besproken en naar voren gebracht.'

Enkele uitspraken waren: 'Bij de bedrijven een beter beeld ophalen van toekomstige beroepen voor de niveaus 1 en 2. Maar ook voor niveau 3 i.v.m. doorstroommogelijkheden.' 'Docenten geven aan het belangrijk te vinden dat scholen en bedrijven samen verantwoordelijk worden voor de vakinhoud van beroepsopleidingen en intensief

en een onderzoekende houding wordt hiermee een onderdeel van je beroepsuitoefening: een continue PDCA waarbij het versterken van het 'gezamenlijk leren door doen' binnen en buiten je eigen opleidingsteam op eenzelfde manier wordt ingebed als hoe in toenemende mate het 'levensecht leren' als visie binnen het onderwijs wordt ingericht. 'Voor docenten (net als voor studenten) betekent dit dat zij begeleid moeten worden in de vraagstukken, dilemma's en handelingen die zij ongestuurd en ongeorganiseerd op hun pad vinden' (De Omgekeerde Leerweg van Erica Aalsma). Dit vraagt een ander type

Co van Houten

Petra Bollen